

CENA KURJERA:

Warunki prenumeraty *Kurjera Warszawskiego* (wraz z codziennym bezpłatnym wydaniem porannym) podane są w nagłówku numeru wieczornego.

Oddzielną przedpłatę na jedno tylko wydanie *Kurjera Warszawskiego* przyjmowaną być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dnie powszednie kop. 3, poranny w niedzielę i święta kop. 5.

Dziś: Epifanijusz Biskupa.
Czwartek: Dionizy Biskupa.
Piątek: Marii Kleofy.
Sobota: Ezechiela Pror.

KURIER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY SZÓSTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

Wschód słońca o godzinie 5 minut 28.
Zachód " " 6 " 38.
Długość dnia godzin 13 " 10.
Przybyło " " 5 " 32.

Wschód księżycy o godzinie 7 minut 6 r.
Zachód " " 9 " 59 w.
Wysokość wody na Wiśle stóp 12 cali 5.
Dziś o godzinie 4-ej rano ciepła 9° R.

CENA OGŁOSZEŃ:

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologia: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.

Ogłoszenia do *Kurjera* przyjmują także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.

Niedziela: Leona Papieża.
Pon.: Juliusza Pap. i Damjana B.
Wtorek: Hermenegilda Królewicza.
Środa: Tyburcjusza i Walerjana.

Redakcja, administracja i drukarnia na placu Teatralnym nr 9.—Telefonu nr 126.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie: Dziś Przesława; jutro Radosława.
Nabożeństwa: W kościele św. Józefa Oblubieńca N. Marii Panny na Krak.-Przedm. nabożeństwo pasyjne.
Zgromadzenia: Ogólne zebranie członków Towarzystwa wzajemnego kredytu. (Gmach resursy kupieckiej, godz. 7 wiecz.)
Koncert: Na benefis dyrektora Towarzystwa muzycznego, p. Zygmunta Noskowskiego, wieczór muzyczny. (Sale reńtowe—godz. 8 wiecz.)
Teatry: Wielki: dziś „Pan Twardowski”; jutro „Wesele Figara”; —Rozmaitości: dziś „Antea” i „Dom otwarty”; jutro „Półświatki”; —Mały: dziś „Nanon”; jutro „Porucznik Szykowski”. (Godz. 7½ wiecz.)
Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. Otwarty codziennie od godziny 10-ej rano do wieczora.

Z Ameryki.

New-York 19-go marca.

Celem niesienia pomocy ziomkom, zmuszonym wskutek ostatnich edyktów pruskich szukać przytułku w Ameryce, zawiązał się tutaj d. 25-go grudnia r. z. komitet centralny dobroczynności, na którego czele stanęli pp. dr. Wincenty Żołnowski, Er. J. Jerzmanowski, generał Krzyżanowski, ks. H. Klimecki, Karol Chłapowski i Ignacy Pawłowski.

Komitet ten otworzył przy ul. 3-ej nr. 34-ty biuro pomocy, które wszystkim przybywającym udziela bezpłatnie informacji, wyszukuje zajęcia, a w razie potrzeby daje zapomogi pieniężne. Wkrótce komitet zamianuje agenta polaka do przyjmowania wychodźców w Castle-Garden.

Na samą wieść o zawiązaniu się komitetu publiczność amerykańska złożyła w drobnych kwotach dwa tysiące kilkaset dolarów. W d. 18-ym lutego Modrzejewska dała w teatrze Star dwa przedstawienia na dochód wygnaneńców, z których czysty dochód wyniósł 250 dolarów.

Dr. Żołnowski złożył 250 dol., p. Jerzmanowski tyleż, a nadto 1,025 dol. na pokrycie kosztów lokalu i płacy sekretarza w roku pierwszym. Komitet własnymi zabiegami stworzył kapitał około 5,000 dol. wynoszący i liczy na dalszą pomoc ogółu.

O dalszych pracach komitetu nie omieszkam wam donieść, dzisiaj pozwólcie, że podam kilka szczegółów biograficznych o jego przewodniczącym.

Prezes komitetu, dr. med. Wincenty Żołnowski, przybył tu w r. 1868-ym po ukończeniu uniwersytetu w Zurychu i jako lekarz zajmuje jedno z wybitniejszych stanowisk w Stanach Zjednoczonych, ciesząc się powszechnym uznaniem i zasłużonym szacunkiem u wszystkich rodaków.

Wiceprezes, p. Er. J. Jerzmanowski, urodzony w Domanikowie, w pow. gostyńskim, jest synowcem b. pułkownika b. wojsk polskich, a najbliższym krewnym generała Jerzmanowskiego, który do ostatniej chwili towarzyszył Napoleonowi I mu na wyspie św. Heleny. Przybył tutaj po ukończeniu politechniki w Paryżu i szkoły artylerji w Metz. Niebawem zajął wysokie stanowisko wiceprezesa Towarzystwa oświecenia gazowego Equitable. Posiada znaczny majątek, którego część, jak widzicie, obraca na oświecenie i los swoich ziomków.

Wzmianką powyższą oddaję cześć ludziom, którzy sumiennie i z poświęceniem pełnią obowiązki obywatelskie.

Ig. Pawłowski.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

— *Kraj* donosi, że czasowa komisja gubernalna powołana niedawno do rozpatrzenia projektu ministerstwa spraw wewnętrznych co do uporządkowania stosunków służebnościowych w kraju zachodnim, wyraziła po większej części zdanie, że uregulowanie kwestji serwitutowej jest koniecznem, zarówno ze względów społecznych, jak i ekonomicznych.

ale ich nie mógł pocieszyć, ani nawet otworzyć żadnej nadziei. Posyłały do Mruka, ale ten nawet nie miał żadnej wiadomości o niewoli Rafała: kasztelanowa rzeczywiście z taką nowiną nie przysyłała sztafety.

Pani Borowska pojechała pod koniec tygodnia do męża, ale powróciła stamtąd jeszcze więcej zgryziona. Mąż jej robił wyrzuty, że córkę zmówiła z takim żołnierzem, co jeszcze jest w służbie, a nawet jeszcze niezego się nie dosłużył; zaś co do Rafała, powiedział jej dosyć zgryźliwie, że nie wiele tam musiał konsyderacji mieć w armji, kiedy go król, jak pokojowca, posłał z listami do żony: zresztą, czy zginął, czy jest w niewoli, niemasz co wiązać przyszłości Krzysia do jego losu, tylko trzeba udać się do biskupa, aby te zrzękowiny rozwiązał i wrócił jej wolność.

Pani Borowska z rozdartem sercem opowiadała to Krzysiu i pytała ją, co ona sama o tem rozumie? Ale jakżeż można wymagać od młodej dziewczyny, ażeby wydała opinię o takiej zawiłej sprawie, nad którą starzy głowę tracili? W Krzysiu już i krew wtedy, które wszelako ją jeszcze bardziej przybijało do ziemi, bo tylko to czuła bardzo boleśnie, że razem z matką tak jest samotna, tak opuszczona, tak nieszczęśliwa sierota, że nawet niema się kogo poradzić.

Gdzież Abraham się podział?—pytały się wzajem obiedwie kobiety—zjawił się nagle i zniknął i nawet się nie można dopytać o niego. Gdyby on tu był, to mogłyby przynajmniej się przed nim na los swój poskarżyć, możeby im jaką dobrą dał radę—a choćby i nie dał, to przecież nie byłyby same.

Ale o Abrahamie i wieść zginęła. Na Balogrodzkim zamku wcale się nie pokazał, nocował dwa razy pod Balogrodem w gospodzie, w której chrześci-

— Według danych, przytoczonych przez gazetę *Świat*, niemiecka kolonizacja zachodnich gubernij Cesarstwa postępuje szybko. W ciągu czasu od 1875 do 1882 go r. przesiedliło się do Rosji 164,306 poddanych niemieckich i 189,390 austriackich; w ostatnich latach kolonizacja przyjęła jeszcze więcej intensywny charakter.

— Dnia 15-go maja odbędzie się w Petersburgu ogólne zgromadzenie akcjonariuszów głównego Towarzystwa rosyjskich kolei żelaznych.

— W Królestwie Polskiem, jak się dowiaduje *Kraj*, mają być wydane przepisy wyjątkowe, normujące przyjmowanie nowych kandydatów na nauczycieli gimnazjalnych i awansowanie urzędujących obecnie.

— Pozostawione w ciągu kwartału czwartego przez pasażerów przedmioty w powozach i na stacjach kolei wiedeńskiej i bydgoskiej, mogą być odbierane do dnia 1-go lipca r. b. od zawiadowcy stacji Warszawa. Po tym terminie zostaną sprzedane.

— System opłaty od wody wodociągowej w mieście naszym, projektowany na kilka sposobów i przesłany przez zarząd miejski do decyzji ministerjum spraw wewnętrznych, w tych dniach zwróconym został z decyzją, ażeby do obliczenia zużytej po domach wody wodociągowej przyjąć za zasadę ilość zużytych wiader wody, do czego zastosowaną ma być odpowiednia kontrola. Ponieważ jednak w obliczaniu takim mogłyby zachodzić pewne niedokładności, a ztąd w następstwie reklamacje ze strony konsumentów, więc dla wyjaśnienia dokładnego całego aparatu ten raz jeszcze przesłany został do ministerjum i dopiero po wyjaśnieniu wątpliwych punktów, przesłany zostanie do zarządu miejskiego do wykonania.

— Pomiedzy godz. 5-tą a 6-tą rano zbiera się codziennie, od pewnego czasu, kilkuset robotników przed bramą prowadzącą do stacji filtrów na Koszykach,

janin był gospodarzem, lecz potem wyjechał i nie można się było dowiedzieć, gdzie bywa. Domyślano się tylko, że musiał do Komańczy pojechać, ale nie w tem nie było pewnego.

Pani Borowska już chciała posyłać do niego; Krzysia przyznawała, że byłoby to dobrze, ale przecie się sprzeciwiała, mówiąc: że jakoś to nie wypada. Trwały więc o to spory pomiędzy matką i córką, ale żadna nie stanęła decyzja—i tak minęło prawie dwa tygodnie, w wielkich niecierpliwościach i w wielkiej tęsknocie.

Do tego, po pięknych październikowych pogodach, listopad przyniósł zimę bardzo śnieżną i mroźną. Rozszalały się zawieruchy, jak to zwykle w tych górach, pozamarzały rzeki, zastygły pokłady po drogach, wszelki ruch ustał, często po kilka dni nie widać było we wsi cudzego człowieka, zamek był osamotniał, jak gdyby był zamkniętą fortecą.

Wszelako właśnie o takim dniu, kiedy na dworze burza huczała ze śniegiem, że i psa trudno było wygnać w dziedziniec, sługa pani Borowskiej wpadł uradowany do komnaty i zapowiedział, że pan Abraham przyjechał czterema jednokonnymi saniami i prosi, aby mu jaką izbę wyznaczyć, gdzieby się mógł rozegrać i przebrać.

Jakie najlepsze były pokoje gościnne na piętrze, zaraz mu je otworzono — i już tam była wielka w całym zamku pociecha, bo od marszałka, aż do ostatniej dziewczki w piekarni, nie było żywej duszy, któraby całym sercem nie kochała Abrahama, tak jego ludzie przyhołubili do siebie wszystkich podarunkami.

Nareszcie Abraham sam wszedł do komnaty—a teraz już się obiedwie kobiety ku niemu z radością rzuciły, witając go jakby brata i zbawiciela. Nuż tedy wypytują go serdecznie i czule: gdzie był?

ABRAHAM KITAJ.

POWIEŚĆ

Z CZASÓW KRÓLA JANA

przez

Zygmunta Kaczkowskiego.

(Dalszy ciąg.)

Tak tedy Abraham dobrze sobie drogę uścielił ojca, a w Zahoczewiu już mu się sama droga uścieliła.

Nie był on tam umyślnie przez jaki tydzień, albo i więcej—a tymczasem doszły tam wieści, że Rafał został ścigany przez Turków. Murza, człek czynny a sprytny, opowiadał czeladzi, że sam jeździł do Nowych Zamków i tam mu to powiedzieli żołnierze turcy, którzy głowę Rafała widzieli zatknietą na murach fortecy.

Wiadomość tę potwierdzał także Szumiło, który w ten dzień, kiedy Abraham bawił się z paniami w pokojach, jechał z fraucymerem przy stole marszałkowskim i każdej pannie służebnej ofiarował jakiś przedmiot. Nareszcie i Hołubowski się o tem dowiedział, bo już i żydzi Balogrodzcy z tem przybiegali do niego i Mruczycha mu także tę wiadomość donosiła, jako pewną i nieodmienną.

Wielkie tedy zmartwienie na zamku: pani Borowska zamyśliła się i Krzysia także nie mogła utulić w płacz. Przez jedną noc i drugą biedne kobiety nie wiedziały, co począć ze sobą. Posyłały do Balogrodu, Hołubowski przyjechał, splotał się z nimi,

domagając się zatrudnienia i nie pozwalając przechodzić po za bramę robotnikom, przez zarząd budowy już zaangażowanym, w skutek czego rozpoczęcie robót uległo wczoraj półgodzinnemu opóźnieniu. Dla zapobieżenia podobnym zajściom, przedsięwzięto stosowne kroki.

— Ogrody Saski i Krasiński są obecnie zamykane dopiero o godzinie 8-ej wieczorem, a co tydzień, w miarę dłuższego dnia, termin powyższy będzie przedłużany.

— Rozpoczęte w tym roku roboty wodociągowe pociągają za sobą wstrzymanie ruchu tramwajów. We czwartek rury ukladać się będą na rogu Granicznej i Żelaznej Bramy, a w sobotę na placu Bankowym.

— Przybył do Warszawy z Persji misjonarz protestancki, Ady Michen, udający się do Niemiec, szukając poparcia dla swoich współwyznawców.

— *Przegląd katolicki* donosi o następujących zmianach w diecezji kieleckiej: ks. Walenty Witkowski, proboszcz parafii J. d. zejów, dziekan dekanatu jedrzejskiego i prałat archidjakon kapituły kieleckiej, mianowany i instalowany na dziekana parafii tejże kapituły; ks. Józef Gawroński, asesor kolegium katolickiego w Petersburgu i prałat scholastyk kapituły kieleckiej, mianowany archidjakonem tejże kapituły; ks. Adam Mickiewicz, administrator parafii Piotrkowice, przeniesiony do parafii Zagóść; ks. Franciszek Kozerski, administrator parafii Gołęcza, przeniesiony do parafii Beszowa; ks. Michał Wilanowski, wikariusz parafii Kije, mianowany administratorem parafii Mierzwin; ks. Wiktor Śniegurski, proboszcz parafii Daleszyce, mianowany sekretarzem konsystorza. Djakon Mieczysław Pytlewski, wikariusz parafii Janina, otrzymał święcenie kapłańskie, a djakon Kajetan Szymkiewicz otrzymał prezbiterat. Zmarli: ks. Stanisław Gądzikiewicz, administrator parafii Włodowice i ks. Henryk Ostrzeszewicz, emeryt. W diecezji płockiej zaszły zmiany w duchowieństwie: ks. Marceł Łaszyński, wikariusz parafii ostrołęckiej, przeznaczony został na wikariusza parafii lipowieckiej, a ks. Konstanty Brzoska, wikariusz parafii mławskiej, na wikariusza parafii pałuskiej; ks. Karol Pikuliński, wikariusz parafii wyszogrodzkiej, na wikariusza parafii Krzynowłoga mała. Przeniesieni zostali: ks. Jan Olkowski, wikariusz parafii przasnyskiej, na wikariusza parafii wyszogrodzkiej, a ks. Józef Karpiński, wikariusz parafii baranowskiej, na wikariusza parafii przasnyskiej. Następujący alumni wyświęceni zostali na kapłanów: Władysław Kukowski, Wojciech Piętko, Leon Olszewski, Dionizy Prusiński, Wincenty Siennicki, Jan Zoltowski.

— Z teatru i muzyki.

* Słyszeliśmy wczoraj bardzo oryginalną śpiewaczkę: panna Jenny Broch wystąpiła w partii Rozyny w „Cyruliku sewilem”.

Zaznaczamy przedewszystkiem, że to talent, a oryginalność jego polega na tem, że jak materiał, któ-

rym się posługuje, jest dziwną mieszaniną treści surowej i rzeczy misternie przerobionych, tak i w użyciu go czuć naprzemian poczynającą śpiewaczkę i wytrawną wirtuozkę.

Jakiego gatunku jest głos panny Broch, trudno określić, skala jego bowiem, dość rozległa na dół i w górę, rozdziela się właściwie od G na dwa głosy, zupełnie odmiennie brzmiące.

Medjum i niskie tony mają dźwięczność, pewną głębię i czysty koloryt sopranowy; wysokie nuty sprawiają szczególne wrażenie; jest to jakby rejestr samych flażoletów, następujący po normalnych skrzypcowych dźwiękach; na tej przestrzeni, dość wysoko sięgającej, tony robią się płytkie, wątłe, ale nabierają natomiast miękkości i jakby gładkiej powierzchni atlasu, po której perły koloratury prześlizgują się ze zdumiewającą chyżością.

Podobne niespodzianki jak głos, sprawia słuchaczowi i śpiewaczka.

Kiedy panna Broch srafiuje portamentami, szczególnie z góry na dół, kiedy nie atakuje nut w górnym rejestrze, ale wahając na nie wchodzi, zdaje się, że się ma do czynienia z debutantką; kiedy znów słyszy się te zdumiewające w skali flażoletowej gamy chromatyczne, tryle przeprowadzone przez najsubtelniejsze odcienia *crescenda* i *diminuenda*, te śliczne efekta półgłosu i *staccata* à la Kochańska, mimowoli trzeba postawić zapytanie, czy to tylko instrument, czy skończona śpiewaczka?

W każdym razie talent, zapowiadający znakomitą może artystkę.

Stanowczego zdania o tym talencie niepodobna wydawać po jednym występie i po przedstawieniu „Cyrulika”.

Zawiele tam sposobności do *sztuczek*, ażeby prawdziwą sztukę śpiewu ocenić było można.

Chwilami sposób traktowania niektórych frazów w zakresie *medjum* i niskich tonów pozwala wnosić, że panna Broch jest śpiewaczką ze smakiem artystycznym; o ile ten smak uwzględni się w interpretacji szerokiego *cantabile*, wykaże w sobotę partja „Lunatycki”.

Tymczasem dodajmy, że wiedeńska sopranistka jest inteligentną i sprytną aktorką, że w całym scenicznym obejściu ma wiele wdzięku i swobody, a choć ta swoboda w śpiewie objawia się także nadużyciem zmian dowolnych (duet z Figarem), to przecież trzeba przyznać, że ogólne wrażenie słuchacza i widza jest bardzo korzystne i sympatyczne.

— Maszyna pisząca.

W dniu wczorajszym mieliśmy sposobność wypróbować w redakcji maszynę piszącą Remingtona.

Maszyna ta jest budowy silnej i trwałej, mimo to lekka, nie zajmuje więcej miejsca jak stopę kubiczną, daje się ustawić na każdym biurku lub stole i przenosić z łatwością.

Na przodzie znajduje się klawiatura z okrągłymi w formie galek klawiszami, na których wypisane są litery.

Każdy z tych klawiszy wybija literę tak jak na

Ale obiedwie kobiety już leż w oczach nie miały, bo już je wszystkie wypłakały. Rafałowi dostały się tylko westchnienia.

Po chwili Abraham się zwrócił do Krzysia i spytał:

— A panna Krzysia jakiegoż jest rozumienia?

A Krzysia na to:

— Ja nie wiem. Ale kiedy sobie wszystko rozważę, to mi się zdaje, że my tu nad plotkami płaczemy. Trudno się wstrzymać od płaczu, kiedy takie są wieści, ale dotychczas nie mamy nawet jeszcze pewności, że Rafał dostał się do niewoli.

Nie musiało się to podobać Abrahamowi, bo rzekł sucho:

— Błogosławieni ci, którzy wierzą.

A Krzysia na to rezolutnie:

— Ja płaczę, ale nie wierzę.

Abraham był zasmucony przez całą wieczność; dopiero po wieczery, kiedy wszyscy troje zasiedli około kominka, jakoś się rozweselił i wtedy jał opowiadać bardzo ciekawe rzeczy o swoich podróżach.

Porzuciwszy służbę na Ukrainie, gdzie się nie mógł z polskimi dowódcami pogodzić, bo chciał zupełnie wolnej kozaczyzny i unji politycznej z Polską, a powstawał przeciwko unji religijnej, pojechał na Wołoszczyznę. Tam w wielkich był łaskach u Hospodara i mógł się z jego córką ożenić, ale się wymówił, bo tamtejsze kobiety są złych obyczajów i w dojrzałym wieku oddają się pijaństwu.

Stamtąd poszedł do Stambułu, gdzie się bawił czas jakiś, ale nie długo, bo się dostał do niewoli, z której go jednak wydobył poseł wenecki. Zawiazawszy przyjaźń z Włochami, przyrzekł im, że do Wenecji przyjedzie i przyjmie służbę u Doży; ale nie prosto tam jechał, bo naprzód skończył do Polski, aby się tutaj pokazać na swoim podstarościńskim urzędzie, a potem pojechał do Wiednia, do rzymskie-

fortepianie nutę, z tą tylko różnicą, że paleczki maszyny tak są ustawione, iż trafiają ciągle w jeden punkt, a papier, na którym litery są wybijane, automatycznie się posuwa.

Gdy się zbliża koniec wiersza, maszyna dzwoni, co oznacza, iż można jeszcze kilka głosek odbić i przejść trzeba do następnego wiersza.

Przesunięcie aparatu dokonywa się w mgnieniu oka, jednym ruchem ręki, przyczem maszyna automatycznie papier w górę posuwa.

Nie potrzeba żadnego smarowania farbą i t. p. manipulacji; jednorazowe napełnienie barwnikiem taśmy, o którą uderzają czeionki, wystarcza na pół roku użycia maszyny.

Maszyna pisze na każdym papierze literami drukowanymi, pismem bardzo wyraźnym; wiersze mogą być dowolnie zbliżone lub oddalone od siebie, mniej lub więcej długie, można nawet wypisywać kolumny cyfr jedno pod drugimi, jak w druku.

Co większa, można błędnie napisaną literę poprawić, wyraz niepotrzebnie napisany przekreślić i t. p. a nadto pisząc, można jednocześnie odbijać jedną lub więcej, aż do czterech kopii.

W pisanie można się wprawić w ciągu tygodnia i dojsz do szybkości zwykłego pisma (20 wyrazów na minutę), po dłuższej zaś wprawie, szybkość ta stać się może o wiele większą i dojsz — jak zapewniali wynalazca — do 100 wyrazów na minutę, to jest wydażyć niezbyt szybkiemu mówcy.

Wynalazek maszyny do pisania już dosyć dawny w systemie Remingtona, okazuje się bardzo praktycznie udoskonalonym, szkoda tylko, że wysoka cena maszyny staje na zawadzie szerszemu jej rozpowszechnieniu.

— Droga iwangrodzko-dąbrowska.

Wczoraj o godzinie 1-ej po południu, w sali zebrania Towarzystwa kolei dąbrowskiej, odbyło się ogólne posiedzenie akcjonariuszów.

Zebrało się 15-cie osób, reprezentujących 66,62 akcyj, t. j. całkowity kapitał akcyjny Towarzystwa.

Ze sprawozdania złożonego przez zarząd, okazuje się, iż koszt budowy, wraz z procentami od kapitału w czasie budowy zapłaconymi i wraz z sumami, jakie potrzebne są do całkowitego ukończenia roboty, dosięgły do rs. 32,291,955 kop. 63, zaś na budowę odnog do granic: pruskiej i austriackiej oraz do kopalni węgla w Dąbrowie, potrzeba będzie jeszcze rs. 1,752,699 kop. 50.

— Pożądana wiadomość.

Pewien finansista tutejszy, a zarazem akcjonariusz kolei dąbrowskiej, komunikuje nam, iż w sferach urzędowych powstał projekt budowy odnogi tejże kolei, dla połączenia bezpośrednio Radomia z Warszawą.

Jak wiadomo, przy studjach robionych nad pomienioną koleją, inżynierowie powyższe połączenie wówczas projektowali, lecz ministerjum wojny postawiło swoje *veto*.

Obecnie poglądy się zmieniły i są wszelkie szanse

go cesarza, aby za jego protekcją owe dobra w Węgrzech odzyskać, które mu się należały po matce.

U cesarza nie nie uzyskał, bo Rakuszy nie chcieli się jeszcze bardziej zadziierać z węgierskimi panami. Robili mu propozycję, aby tymczasem wstąpił do służby, a potem się jakoś to zrobi; ofiarowali mu pieniędzy, aby sobie zwerbował półk konny i uzbroił na modę kozacką.

Lubomirski kawaler i inni polscy panowie, którzy wówczas bawili się w Wiedniu, bardzo do tego go namawiali: ale on tego nie przyjął — jeszcze się po bił w gospodzie z Niemcami, że gdyby nie miał był swoich ludzi ze sobą, którzy z nim do ostatka trzymali, to byłby pewnie się dostał do turmy.

Rozgniewany z tej racji na Niemców, poszedł do Tekelego, ale i z tym się nie mógł namówić (choć mówił po węgiersku tak dobrze, jak i po polsku) bo żądał od Tekelego, żeby mu zapewnił oddanie do niego jego po matce, do czego Tekeli nie chciał się zobowiązać, będąc w pokrewieństwie z rodziną Rollów.

Udał się więc stamtąd do Wenetów — a tam jest wdzięcznie przyjęty. Dano mu zaraz komendę na wybór, posypano ją pieniędzmi, nie targując się o kiesz dukatów i zgola tak wyszczelono mu drogę, jak sobie sam zadysponował. Tam tedy przesłużył blisko dwa lata, w wielkich afektach u Doży i patrycjuszów weneckich, żeglując z wojskami po morzach, ładując po różnych wyspach i brzegach, bijąc się wszędzie z Turkami, a na czas odpoczywając w Wenecji.

Dopiero tej wiosny, zateśkniwszy za Polską, a zresztą chcąc się znowu pokazać na swoim polskim urzędzie, wrócił do kraju — i owoż jakim sposobem dostał się nazad do armji polskiej i był na wyprawie Wiedeńskiej.

(Dalszy ciąg nastąpi).

ażali zdrów? i dlaczego tak długo się nie pokazał?

Ale Abraham był jakby mocno zafrasowany i odpowiadał krótko, a niecałymi słowami. Był w Komanczy, gdzie mu się bardzo wiele nagromadziło roboty, niekontent jest ze swoich żołnierzy, których załoga zostawił u siebie, niekontent ze wszystkich ludzi, którzy plotki sieją na niego, chyba już za to, że pod Wiedniem pierwszy skruszył kopję o namiot wielkiego wezira.

Pani Borowska słuchała go raczej z respektu, niż z ciekawości, bo jak tylko mogła najprędzej, spytała: czy nie dowiedział się czego pewnego o Rafale?

— Dowiedziałem się, bom tam raz jeszcze posyłał, ale nie pociesznego.

— Ale czy żyw jest?

— Być może, że żyw, ale podobno go odesłano do Belgradu, gdzie sam cesarz turecki stoi obozem.

Wtedy pani Borowska nad tem się zamyśliła, a potem rzekła:

— Kiedy Rafał jest w ręku cesarza, to może król go od niego dostanie, bo i król ma znacznych jeńców tureckich, więc go za nich wymieni.

Ale Abraham machnął na to ręką ze smutkiem i odpowiedział:

— Bodajby tak było, ale trudno się tego spodziewać. Bo naprzód król nema żadnych znacznych jeńców tureckich, pod Parkanami wzięto tylko dwóch baszów, tychma hetman koronny i za Rafała ich nie da. Potem, spuszczać się na łaskę królewską, to na nią długo można czekać, bo w niewoli tureckiej jest niemało Rafałów, którzy są bliżsi królowi. A wreszcie, nie słyszałem ja jeszcze o takim, coby był w rękach tureckiego cesarza i wrócił do Polski...

To mówiąc, odwrócił się i zdało się, jakby lży z oczu ocierał.

nadziej, że projekt nowej linii kolejowej zyska koncesję władzy.

= Kara.

Zarząd kolei południowo-zachodnich skazał na 25 rs. kary konduktora Stodulskiego za to, iż na stacji Brześć rozmawiał w wagonie z pasażerami po polsku.

Kara ta wyrównywa miesięcznej pensji konduktora.

= Sale zarobkowe.

Budowa gmachu dla sal zarobkowych imienia Staszica prowadzona jest energicznie i pod koniec czerwca ściany będą wzniesione do wysokości dachu.

Nowy ten gmach, zwrócony frontem ku ulicy Przyokopowej, prawą stroną połączy się z gmachem szpitala wojskiego, na którego terytorjum jest budowany.

Ostateczne wykończenie ma nastąpić jeszcze w roku bieżącym.

= Nowy bazar.

Nareszcie dzielnica wolska, należąca do obwodu miasta, w krótkim czasie doczeka się bazaru, który urządzony zostanie w jednym z większych domów, położonych za wolską rogatką.

Nowy bazar, na którego budowę władza wydała już pozwolenie, wybudowany będzie podług planów zatwierdzonych przez wydział budowlany, w ogrodzie, mającym komunikację tak od ulicy Wolskiej, jak i od ulicy, która stanowi przedłużenie ulicy Krochmalnej.

= Transport win.

Od tygodnia na komorze warszawskiej zwiększył się gromnie transport win zagranicznych.

Tutejsi kupcy sprowadzają znaczne zapasy przed wprowadzeniem nowego cła, które będzie o 25% większe od dotychczasowego.

= „Zulusi” na Wiśle.

W dniu wczorajszym widzieliśmy na Wiśle kilka łodzi, prowadzonych niewprawną i słabą dłońią ochotniczych wiosłarzy, zwanych „zulusami”.

Ze względu na wysoki stan wody, wczesna ta żegluga nie powinna być tolerowana.

= Brak wody.

Mieszkańcy ulic Wspólnej, Nowogrodzkiej i innych równoległych wciąż uskarżają się na brak wody w wodociągach.

W niektórych domach woda znikła nawet na parterze. Stróż domów i roznosiciele wody korzystają na tej stagnacji.

= Objawy wiosny.

W dniu wczorajszym, wieczorem około godz. 9-ej, podczas padającego rześkiego ciepłego wiosennego deszczu, ukazały się błyskawice i dały się słyszeć grzmoty.

Jest to podobno oznaką, że spóźniona tegoroczna wiosna zamierza powetować czas stracony i prędko w całej pełni wdzięków się rozwinie.

= Po amerykańsku.

Donoszą nam z prowincji, że jeden z notariuszów małomiejskich otworzył obok kancelarii szwalnię butów, do czego, nie mając posady, sposobił się.

Szwetwo wobec ogólnej stagnacji, skuteczną mu jest w tym razie pomocą.

= Niendany zamach.

Do jednego z właścicieli domów przy ulicy Piwnej zgłosił się niemiecki agent, wykupujący zabytki starożytne.

Przybył wyjawiał chęć nabycia umieszczonego nad bramą domu godła, sięgającego początku XVII wieku.

Za ozdobę tę agent ofiarował rs. 350.

Właściciel domu, szanując pamiątkę przeszłości, odrzucił propozycję, pomimo, iż agent posunął cenę do 400 rs.

Fakt ten dowodzi, iż tego rodzaju pośrednicy posiadają bystry wzrok.

= Kradzież u jubilera.

W sklepie jubilerskim p. Mankielewicz spełnioną została dziwnie zagadkowa kradzież.

Przybyłemu do sklepu hr. S. jubiler pokazywał rozmaite drogie kamienie, które starannie przechowywane są w kopertach, umieszczonych w skórzanym pugilaresie.

Nagle p. M. wydaje okrzyk przestachu, nieznałszy kosztownego szafira, który przedtem innym gościom pokazywał.

Szafir ten, mający wagi 5¹³/₆₄ karata, był pierwszej piękności i wartość jego wynosiła około 1,000 rs.

Wszelkie poszukiwania cennego klejnotu okazały się daremnymi.

Ktoś więc w dziwnie tajemniczy i zuchwały sposób zeskamotował szafir wraz z kopertą.

= Zuchwałe kradzieże.

W dniu wczorajszym na placu św. Aleksandra panu Winiarskiemu, jakiś wyrostek wyrwał z rąk trzymaną portmonetkę.

Pan Winiarski puścił się w pogon za łotrem i zdołał go pochwycić.

Złodziej natychmiast portmonetkę upuścił, lecz jednocześnie rzucił panu W. garść piasku w oczy.

Zanim p. W. zdołał przetrzeć oczy, zuchwały łotr uciekł bezkarnie.

Do dystrybucji na Marszałkowskiej, w pobliżu Alei Jerolimskich, wszedł jakiś drab pod pozorem kupna papierosów i porwał z kobałki leżącej na stole banknoty w sumie kilkudziesięciu rubli.

Za uciekającym złodziejem puszczono się w pogon.

Zmykał on szybko i byłby może uciekł, lecz na rogu ul. Leopoldyny dwaj policjanci, widząc biegnącego człowieka, przytrzymali go i ostatecznie został odprowadzony do cyrkulu.

= Samobójstwo.

Nocy wczorajszej za rogatkami wolskimi w ogrodzie Zuchowskiego, powiesił się jakiś człowiek w średnim wieku, niewiadomego nazwiska.

Samobójca wisiał zupełnie nagi i pomimo najstaranniejszych poszukiwań, garderoby jego nigdzie nie odnaleziono.

= Przy pracy.

W dniu wczorajszym na Solcu Andrzej Mikorski, oczyszczając sieczkarnię, zagłębił rękę pod koło zębate, gdy jednocześnie ktoś poruszył kołem i biedny robotnik uległ zmiażdżeniu ręki aż po łokieć.

Nieprzytomnego odwieziono do szpitala.

† Wspomnienie pośmiertne.

W Piotrkowie zmarła Florentyna z Binkowskich Stronczyńska, żona znanego archeologa Kazimierza.

Córka znakomitego w swoim czasie historyka literatury polskiej, otrzymawszy staranne wykształcenie domowe, przy wrodzonych zdolnościach, odznaczała się przez ciąg całego życia, zamiłowaniem do nauk, które w potomstwo swoje przelewała.

Była ona ostatnim żyjącym członkiem zasłużonej rodziny Binkowskich.

= Projekt wystawy.

Kaliszanin podnosi projekt urządzenia wystawy pracy kobiet w Kaliszu.

Zakres wystawy byłby rozszerzony do wszelkich gałęzi pracy kobiet, jak wyrobu płócien, welnianek, haftów itp.

= Dla lekarza.

Miasteczko Konstantynów, w gubernji piotrkowskiej, poszukuje lekarza, któryby tamże zechciał się osiedlić.

Lekarz ma zapewnioną stałą roczną pensję, a oprócz tego dość rozległą praktykę.

= Kantor komisowy.

Wkrótce otwarty ma być w Orenburgu kantor komisowo-ekspedycyjny, zadaniem którego będzie pośredniczenie w naszym wywozowym handlu, jak również ułatwianie zbytu towarów na wschodzie.

Założycielem kantoru jest rodak nasz, zamieszkujący dotąd w Moskwie, obznajmiony dobrze ze stosunkami miejscowymi.

Jest to jeden z pierwszych kroków na tej drodze, należy więc życzyć mu powodzenia.

= Katastrofa w synagodze.

Z Bałty donoszą gazety rosyjskie, iż podczas nabożeństwa, odbywającego się w miejscowej synagodze w zeszłą sobotę wieczorem, na które zebrało się sporo izraelitów, zawałiła się podłoga.

Wszystkie znajdujące się tam kobiety wpadły do piwnicy, nad którą znajdował się oddział przeznaczony dla płci żeńskiej.

Na głowy nieszczęśliwych ofiar spadły także wszystkie znajdujące się w świątyni sprzęty, jako to ławki i stoły oraz wielki piec kaflowy.

Kilkadziesiąt osób jest ciężko rannych.

= Ze stosunków rolnych.

Korespondent nasz z Dubna donosi co następuje: „Silne zaspasy śnieżne mogą dotkliwie dać się uczuć w gospodarstwie.

Pomimo, iż od kilku dni mamy wiosenne ciepło, na polach leży śnieg na sążen prawie wysokości, jest więc słuszną obawą, iż zboże w różnych miejscowościach może wymoknąć, to też jest zapewne przyczyną, iż ceny pszenicy znacznie się podniosły, a wielu nslużnych faktorów szuka jej po dworach, które za ledwie dla siebie dostateczny posiadają zapas.

Pomiędzy rolnikami naszymi krąży myśl utworzenia towarzystwa wkładowo-zaliczkowego, które mogłoby udzielać im zaliczki na zboże; pozwoliłoby to wyzyskiwać poprawy cen.

Poszukiwane dzierżaw nadspodziewanie się zwiększyło; ogólna niepewność niedozwała najpoważniejszym projektom przyjść do skutku.

= Wypadki na prowincji.

W dniu 20-ym z. m. we wsi Radki, w powiecie zamojskim, Franciszek Buczak, dozorca tartaku parowego, pochwycony za ubranie pomiędzy tryby, poniósł śmierć na miejscu.

W dniu 17-ym z. m. w lesie należącym do gminy Staw, w powiecie chełmskim, okoliczny gospodarz Damazy Ga-

lan, znajdując się przy ścinaniu drzew, przez upadłą sosnę zabity został na miejscu.

W dniu 21-ym z. m. we wsi Morkurnia, w powiecie tureckim, 16-letni Robert Kunda, potknąwszy się w młynie, upadł pod koło będące w ruchu i zgnieciony został na śmierć.

W dniu 22-im z. m. we wsi Rzeczek, w powiecie noworodomskim, 20-letni Antoni Rybek, robotnik w fabryce papieru, smarując maszyny, dostał się pomiędzy tryby i koła gdzie śmierć poniósł.

= Wściekły koń.

W twierdzy nowogeorgiewskiej w dniu onegdajszym wściekły się koń kozacki, pokąsany półtora miesiąca temu przez wściekłego psa.

Koń ten rzucił się na ludzi i konie, szczęściem obeszło się bez wypadku; żołnierze zabili go wystrzałami z karabinów.

= Pożary na rowy.

W dniu 20-y z. m. we wsi Błachownia, w powiecie częstochowskim, w jakimś tartaku parowym, należącym do hr. Henkel-Donnersmark, pożar zniszczył cały główny korpus z maszynami, oraz liczne budynki i zapasy drzewa.

Spalony tartak ubezpieczony był na rs. 15,000, straty zaś w spalonym budynku, oraz w zniszczonych różnych ruchomościach, obliczono na kilka tysięcy rubli.

W dniu 17-ym z. m. w Łodzi, w przedsiębiorstwie należącym do Juliana Joka, wszczął się pożar, który przez przybyłą straż i miejscowych pracowników o tyle został opanowany, że budynek ocalał, a szkody w spalonych warsztatach tkackich oraz wyrobach, jakie poniósł dzierżawca fabryki, wynoszą przeszło 2,500 rs.

W obu wypadkach przyczyna pożaru niewiadoma.

WSKAZÓWKI PRAKTYCZNE.

Przechowywanie słoniny.

Wobec zbliżających się świąt wielkanocnych i nieodownie towarzyszącego im ogólnego bicia wieprzów, poświęcamy kilka słów słoninie, podając używany najczęściej sposób jej przechowywania. Polcie przeznaczoną na zapas, wkłada się najpierw w sól i w niej pozostawia przez dwa tygodnie. Dobrze jest uprzednio wetrzeć w nie mocno sól rękami. Po upływie tego czasu każdą oddzielnie sztukę obwinąć sianem i zapakować do beczki. Dno beczki i boki wysłać grubo sianem, przekładając niem kolejno każdy poeć i szczerlnie ubijając, żeby nie pozostawało pustych przestrzeni. Zapelnisz beczkę do pełności, zabić ją szczerlnie dnem i postawić w miejscu suchym, wolnem od szeszurów, myszy i robactwa, zwłaszcza, jeśli sjojenie klepek pozostawia coś do życzenia.

NEKROLOGJA.

† Ś. p. Eleonora z Willów Lankajtes, wdowa, obywatelka, po długotrwałej chorobie, opatrzona św. sakramentami, zmarła w Targówku dnia 6-go kwietnia 1886 roku. W ciężkim smutku pograżeni: syn, córka i zięć zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo odbyć się mające w dniu 8-ym b. m., to jest we czwartek, o godzinie 10-ej zrana, w kościele Matki Boskiej Loretańskiej na Pradze, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła o godzinie 5-ej po południu na cmentarz kamionkowski.

2-1351-

— B. p. Edward Reichman, obywatel miasta Warszawy, po krótkiej a ciężkiej słabości zmarł, przeżywszy lat 66. Stroskana wdowa z dziećmi zaprasza krewnych i przyjaciół na wyprowadzenie zwłok z domu przy ulicy Solec № 49 w dniu 8-ym kwietnia, to jest we czwartek, o godzinie 3-ej po południu odbyć się mające. Oddzielne zaproszenia rozsyłane nie będą.

—424—

† Dnia 7-go kwietnia, to jest we środę, o godzinie 10-ej rano, w kościele św. Aleksandra, jako w drugą bolesną rocznicę śmierci ś. p. profesora dra Antoniego Bronikowskiego, odbędzie się msza św. żałobna, na którą zamieszkały tutaj syn i synowa zapraszają krewnych, przyjaciół i b. uczniów.

2-1338

† We czwartek, t. j. dnia 8-go kwietnia, jako w 12-tą rocznicę śmierci ś. p. Aleksandry z Janiszewskich Pa-jewskiej, odbędzie się msza święta w kościele św. Aleksandra o godzinie 8-ej i pół zrana.

—1352

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO”.

Wiedeń 6-go kwietnia. — Konferencja ambasadorów w Konstantynopolu podpisała protokół, zatwierdzający umowę turecko-bułgarską ze znanymi zmianami. Sprawa mimo tego pozostaje otwartą, dopóki ks. Aleksander nie przyjmie umowy. Nawet tutejszy półurzędowy *Fremdenblatt* powiada: „Protokół nie stwarza jeszcze dokonanego faktu. Pozostaje wykonanie jego postanowień, a to sprawa trudniejsza.”

Praga czeska 6-go kwietnia. — Postanowiono tu święcić ośmsetletni jubileusz korony czeskiej. Przy tej sposobności urządzoną zostanie wystawa sprzętów i godeł koronacyjnych.

Konstantynopol 6-go kwietnia. — W. Porta wydała rozkaz do komendantów wojsk, stojących

